

Ügyiratszám: NAIH/2015/1758/IV.

Jelentés

a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-hez érkezett azon adatigénylés jogellenes megtagadásáról,
amely a Kisvárdai Város Önkormányzatával kötött ingatlan adásvételi szerződésének
megismerésére irányult

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság), az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, mivel egy bejelentő a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV) közérdekű adatigénylés teljesítésével kapcsolatos eljárását kifogásolta.

A bejelentő levelében előadta, hogy az MNV megtagadta a KiMitTud adatigénylő rendszeren keresztül elküldött adatigénylését, amely az MNV által 2014 decemberében Kisvárdai Város Önkormányzatával megkötött, a Kisvárdai belterület 1315 helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés megismerésére irányult.

Az MNV 2015. február 2-án kelt levelében az adatigénylést a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:47 §-ára, illetve az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 27. § (5) bekezdésére hivatkozva tagadta meg.

Az ügyben a Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján a Hatóság felszólította a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-t, hogy

1. haladéktalanul küldje meg a bejelentőnek a KiMitTud adatigénylő rendszeren keresztül az adatigénylésében megjelölt dokumentumok másolatát;
2. továbbá az Infotv. 37. § (1) bekezdés és az 1. számú melléklet III./4. pontja alapján tegye közzé honlapján a <http://mnv.hu/uzletieljarasokadatbazisa/szerzodeskereso> honlapon az adatigénylésben megjelölt szerződésre vonatkozó adatokat.

Az MNV az adatigénylés teljesítésével összefüggésben vitatta a Hatóság megállapításait, és ragaszkodott azon álláspontjához, hogy a szerződés a Ptk. 2:47 §-a alapján üzleti titoknak minősül, ezért a bejelentő azt nem ismerheti meg.

A Hatóság a felszólításában kifejtett, alább részletezett megállapításokat, érveket továbbra is fenntartja, és az Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja alapján további intézkedésként, az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján jelentést tesz közzé a honlapján.

Magyarország Alaptörvényének 39. cikk (2) bekezdése a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának követelményét, valamint a közpénzekre, a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos rangra emelte. Ezen alkotmányos követelmény kiterjed a közpénzekkel való gazdálkodás követhetőségére, átláthatóságára, a nemzeti vagyona átengedésének nyilvánosság előtti elszámoltathatóságára is. Maga az Alaptörvény fogalmazza meg ezen cikkében a közhatalom gyakorlásának, a közpénzek felhasználásának azon korlátját, hogy a nemzeti vagyont, a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Magyarország legmagasabb szintű jogforrása a nyilvánosság általi ellenőrizhetőséget egyrészt az egyének alapjogának deklarálásával biztosítja, másrészt – azt egyértelműsítve, kiegészítve – a közpénzek felhasználásával kapcsolatos adatokat közérdekű adattá nyilvánítja, harmadrészt az átláthatóságot a közfeladatot ellátó szervek, a közpénzekkel gazdálkodó szervek kötelezettségévé teszi.

Az Alkotmánybíróság a 21/2013. (VII. 19.) határozatában az Alaptörvény 39. § cikk (2) bekezdésével kapcsolatban a következőket fejtette ki:

„1.2.2. Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése – a közérdekű adatok egyik fajtájával, a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatokkal összefüggésben – a rendelkezés szövegében kifejezetten megjeleníti a közérdekű adatként történő alaptörvényi minősítés célját: az átláthatóság és a közélet tisztasága elvének biztosítása. Ez az elv – a Nemzeti hitvallásban foglaltakat figyelembe véve – nem csak a közpénzek és a nemzeti vagyona vonatkozó, hanem általában véve a közfeladatok ellátásával összefüggő adatok kezelése szempontjából is irányadó.

A Nemzeti hitvallás értelmében: 'valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi'. Ennél fogva a polgárait szolgáló demokratikus állam működésének egészével, általánosságban a közfeladatok ellátásával kapcsolatos alaptörvényi követelmény tehát az átláthatóság és a közélet tisztasága, valamint a közügyek méltányos, visszaélés és részrehajlás nélküli intézése. A véleménynyilvánításhoz való jog biztosítása mellett, illetve azon keresztül a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapvető jog végeredményben e fenti követelmény érvényre juttatására hivatott.”

Az információs szabadság, az átláthatóság biztosítása érdekében az Infotv. a közérdekű adatok megismerhetővé tételének három módját szabályozza: az általános tájékoztatási kötelezettséget (Infotv. 32. §), az egyedi adatigénylés alapján történő adatszolgáltatást (Infotv. 28. § - 31. §) és az egyedi adatigénylés nélküli közzétételt – a proaktív adatszolgáltatást (Infotv. 33. § - 37. §). A közzétételi kötelezettség teljesítésétől függetlenül tehát az egyedi adatigényléseket is teljesíteni kell.

Az Infotv. 32. §-a értelmében minden közfeladatot ellátó szerv köteles a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

Ezen általános tájékoztatási kötelezettségen túl az Infotv. 33. §-a a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok egy meghatározott köre tekintetében elektronikus közzétételi kötelezettséget is előír. Az Infotv. 37. §-a által előírt módon, az 1. számú melléklet III./4. pontja alapján a közfeladatot ellátó szerv közzéteszi az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű szerződésekre vonatkozó adatokat.

Az MNV mint az Infotv. hatálya alá tartozó közfeladatot ellátó szerv tevékenységével, a nemzeti vagyon körébe tartozó ingatlan megvásárlásával kapcsolatos adatok az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése, valamint az Infotv. 3. § 5. pont értelmében közérdekű adatok. A gazdálkodási adatok megismerését kizárólag az Infotv. 27. §-ában meghatározott körben lehet korlátozni. Az Infotv. 27. § (3) – (3b) bekezdések értelmében sem a közfeladatot ellátó szerv, sem a vele szerződő felek *nem hivatkozhatnak üzleti titokra* az adatigénylés teljesítésekor, kizárólag a védett ismereteket (Polgári

Törvénykönyv 2:47. § (2) bekezdés) lehet az Infotv. 30. § (1) bekezdése alapján felismerhetetlenné tenni az adatigénylés teljesítése során.

A fentiek alapján az MNV köteles gazdálkodásával, illetve tevékenységével kapcsolatos közérdekű és közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra kerülését eltérni, mégpedig olyan mértékig, hogy a közvagyonnal való gazdálkodás, a közpénzek felhasználása átlátható és ellenőrizhető legyen. A megkötött szerződések mindazon adatai nyilvánosak, melyek titokban maradásához az érintettek nem fűződik jogszerű érdeke. Az MNV esetében az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján ilyen jogszerű érdekek tekinthető a védett ismeret védelme. Fontos kiemelni azonban, hogy a hatályos jogszabályok szerint a közsféra kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó minden adat közérdekű, függetlenül attól, hogy nyilvánosságuk korlátozott-e, és az egyes dokumentumok vonatkozásában nem az iratelv, hanem az *adatelv* érvényesül. Ez azt jelenti, hogy egy-egy dokumentumon belül lehetnek személyes adatok, minősített adatok, védett ismeretek, azonban a védett ismeretre mint az adatigénylő által nem megismerhető adatra való hivatkozással nem lehet megtagadni a teljes szerződéses dokumentációra irányuló adatigénylés teljesítését, hanem az Infotv. 30. § (1) bekezdése alapján a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni.

Jelen szerződés tárgya egy önkormányzati tulajdonú ingatlan megvásárlása volt az MNV mint közfeladatot ellátó szerv által. Az MNV minden indokolás nélkül hivatkozott egy már hatályos szerződés másolatának nyilvánosságával kapcsolatban annak döntés-előkészítő, valamint üzleti titok minőségére.

Egy már hatályos, egy önkormányzat és a 100%-os állami tulajdonban lévő gazdasági társaság, amely egyben jogszabály által meghatározott közfeladatot ellátó szerv között létrejött ingatlan adásvételi szerződés – tekintettel arra, hogy védett ismeretet feltehetően nem tartalmaz – másolata bárki számára megismerhető. Tekintettel arra, hogy nem természetes személyek között jött létre, a szerződés anonimizálása sem szükséges.

A fentiek értelmében egyértelműen megállapítható, hogy a szerződések adatai közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat tartalmaznak, azt tehát az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján bárki megismerheti. A fentiekre tekintettel a Hatóság álláspontja szerint az MNV által egy önkormányzattal megkötött ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés, és azt megalapozó dokumentumok egészére vonatkozóan sem a Ptk. 2:47. §-ra, sem az Infotv. 27. § (5) bekezdésére nem lehet jogszerűen megtagadási okként hivatkozni, ezért **az MNV mint közfeladatot ellátó szerv köteles lett volna teljesíteni az adatigénylést.**

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az ügyben az információszabadsághoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2015. április „14.”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Áttila
elnök
c. egyetemi tanár